

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Харків – 2017

УДК 614.8

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. – Харків: НУЦЗУ, 2017. – 482 с. Українською, російською та болгарською мовами.

Включено матеріали, які доповідались на міжнародній науково-практичній конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України.

Розглядаються аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

Матеріали розраховані на інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічний склад, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів навчальних закладів України та інших країн світу.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

САДКОВИЙ
Володимир Петрович

ректор Національного університету цивільного захисту України, генерал-лейтенант служби цивільного захисту, доктор наук з державного управління, професор

Заступник голови:

АНДРОНОВ
Володимир Анатолійович

проректор з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, полковник служби цивільного захисту, доктор технічних наук, професор

Члени оргкомітету:

ВИЛЬХЕЛЬМСОН
Майкл

Голова департаменту з регіонального планування на виникнення надзвичайних ситуацій Центру домедичної допомоги та медицини катастроф Королівства Швеції

ГАРДОСЬКА
Тереза

проректор з міжнародного співробітництва Університету соціальної психології та гуманітарних наук, фахівець в галузі кримінального права і процесу, доцент кафедри юридичних наук, професор університету, доцент, Польща

ГЕРАСИМЧИК
Олександр Петрович

перший заступник начальника Університету цивільного захисту МНС Республіки Білорусь, полковник внутрішньої служби, кандидат психологічних наук, доцент

КРИВУЛЬКІН
Ігор Михайлович

заступник директора з наукової роботи науково-дослідного, проектно-конструкторського та технологічного інституту мікрографії, кандидат фізико-математичних наук

МІРЧЕВ
Ангел Блажев

завідуючий кафедрою економіки та менеджменту Університету «Проф. д-р Асен Златаров», доктор економічних наук (Dr. Scn.), професор, Болгарія

УФЕР
Майкл

заступник директора управління пожежної охорони, дипломований спеціаліст вищої школи, Німеччина

Секретар оргкомітету:

ГОРІНОВА
Вікторія Валеріївна

старший науковий співробітник відділу організації науково-дослідної роботи науково-дослідного центру Національного університету цивільного захисту України, лейтенант служби цивільного захисту, кандидат наук з державного управління

ПРОФЕСІЙНИЙ ЖАРГОН ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: СПОСОБИ ТВОРЕННЯ

Старова О.О., к.філол.н., ст. викладач, НУЦЗУ

Обставини професійної діяльності працівників сфери цивільного захисту потребують заміни складної технічної термінології короткими, образними й влучними назвами, комплекс яких утворює відповідний професійний жаргон. Цей жаргон являє собою розвинену систему в кожній мові, зокрема й в англійській.

Метою поданої студії є розгляд професійного жаргону працівників сфери цивільного захисту в сучасній англійській мові в ракурсі способів творення.

Актуальність дослідження визначається тим, що в новітній лінгвістиці подібні праці відсутні.

Об'єктом вивчення постають наявні в матеріалах спеціалізованих форумів та сайтів лексеми, які представляють професійний жаргон працівників сфери цивільного захисту.

На підставі аналізу значного масиву лексем ми виявили, що можна виокремити такі основні способи творення одиниць професійного жаргону працівників сфери цивільного захисту:

1. Метафоричне переосмислення семантики слів літературної мови та нарощення в них додаткових відтінків значення (наприклад, фахівець із роботи з небезпечними речовинами названий glow worm («світляк») через яскравий колір захисного костюма; гелікоптер названий bird («птах») на підставі зорового сприйняття; plastic bucket («пластикове відро») – пожежний шолом на основі подібності матеріалу й форми).

2. Абревіація. Жаргонні абревіатури можуть утворюватися як від загальноживаної лексики, так і від професіоналізмів або професійних жаргонізмів працівників сфери цивільного захисту (AWOL (absent without leave) – пожежник-новачок, який не з'являється на роботі; IC (in charge) – офіцер, відповідальний за гасіння певної пожежі; DRT (dead right there) – «тут покійник»). Часто в результаті такого словотворення виникають абревіатури, омонімічні до слів літературної мови, що й забезпечує їхню експресивність (ratpack («щурячий пакет») – абревіатура від ration pack («пакет із пайком»), що, вочевидь, покликана відобразити ставлення пожежників до якості запропонованої в такому пайку їжі).

Отже, творяться англійські професійні жаргонізми сфери цивільного захисту передусім за допомогою лексико-семантичного способу та абревіації, що цілком логічно з огляду на прагнення вогнеборців, по-перше, надати мовленню емоційно-експресивного забарвлення, а по-друге, заощадити мовні засоби для більш швидкого передавання інформації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ставицька Л. Проблеми вивчення жаргонної лексики : Соціолінгвістичний аспект / Л. Ставицька // Українська мова. — 2001. — № 1. — С. 55–68.
2. Fire Fighting Jargon : [Electronic resource]. — Accessed at : <http://www.bensware.com/scandfw/fireterm.htm>.
3. FireFighter Lingo [Electronic resource] // Firehouse. — Accessed at : <http://www.firehouse.com/forums/t56642/>.